

Eurajoen kunta
kirjaamo@eurajoki.fi

Viite

Lausuntopyyntö 7.4.2025

Aihe**Eurajoki, rakennusjärjestysluonnos (2025)**

Satakunnan Museolta on pyydetty lausuntoa koskien Eurajoen kunnan rakennusjärjestyksen luonnosta. Osallistumis- ja arvioimissuunnitelman mukaan Eurajoen kunnan nykyinen rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.7.2024. Rakennusjärjestyksen uudistaminen on kuitenkin nähty tarpeellisena, koska maankäyttöä ja rakentamista ohjaava lainsäädäntö on uudistumassa uuden rakentamislain voimaantulon myötä 1.1.2025. Rakennusjärjestyksen keskeisimpiä tavoitteita ovat uuden rakentamislain vaikutukset, vapauttaa vaikutuksiltaan vähäisempiä toimenpiteitä luvanvaraisuudesta, kunnan muiden määräysten, suunnitelmien ja strategioiden huomioiminen sekä selvittää rakentamisen ohjaamista koskevien määräysten ajanmukaisuutta ja tarpeita.

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo näkee, että rakennusjärjestysluonnoksessa on jo melko kattavasti otettu huomioon rakennettuun kulttuuriympäristöön ja maisema-alueisiin liittyviä kysymyksiä. Seuraavassa joitakin museon esittämiä huomioita.

Satakunnan Museo pitää hyvänä, että aurinkosähköjärjestelmiä käsittelevässä kohdassa 13.3. on otettu huomioon erikseen kulttuuriympäristö ja suojellut kohteet. Museo näkee, että kohtaa tulisi täydentää sillä, että kaikissa suojelluissa tai arvoalueilla sijaitsevilla kohteissa aurinkopaneeleita ei voi toteuttaa välttämättä edes pihan puoleiselle lappeelle (esim. lailla suojellut kohteet), ilman että hankkeella olisi merkittäviä vaikutuksia joko rakennukseen tai ympäristöön. Suojelluissa kohteissa sekä arvoalueilla aurinkopaneeleiden soveltuvuus tulisi arvioida tapauskohtaisesti.

Rakennuksen tai sen osan purkamista käsittelevässä 42 § on tulisi olla maininta alkuperäisen tyylin vaalimisen lisäksi iäkkäiden kerrostumien huomioimisesta. Esimerkiksi harva iäkkäämpi rakennus on säilynyt alkuperäisessä runkomallissaan. Kohtaan 42.2 *Selvitysvaatimukset* tulisi lisätä myös rakennuksen kuntoon liittyvä selvitys.

Kohtaan 51.1 *Arvokkaan kulttuuriympäristöalueen ja kohteen määritelmä* museo esittää joitakin tarkennuksia: RKY-alueilla tarkoitetaan valtakunnallisesti *merkittäviä* rakennettuja kulttuuriympäristöjä ja VAMA-alueilla puolestaan valtakunnallisesti *arvokkaita* maisema-alueita. Satakunnan Museo huomauttaa, että Eurajoella ei ole valtakunnallisesti merkittäväksi arvotettuja maisema-alueita. Listauksesta puuttuu 1.3.2025 voimaan tulleet valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset alueet (VARK). Kiinteät muinaisjäännökset on Suomessa rauhoitettu muinaismuistolailla (295/63). Muinaisjäännösten osalta on hyvä lisätä linkki Museoviraston ylläpitämään Kulttuuriympäristön palveluikkunaan, Kyppiin, joka on virallinen muinaisjäännösrekisteri, ja josta löytyvät mm. Eurajoen VARK-kohteet. https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_default.aspx

Listauksesta puuttuvat kokonaan maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (Eurajoella lukuisia) ja edellisten tavoin Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 sekä tulevassa Satakunnan maakuntakaavassa 2050 osoitetut maisemallisesti tärkeät alueet (esim. Luvianlahden kulttuurimaisema). Listauksessa tulisi lisäksi mainita erityislailla suojellut kohteet sekä eri yleis- ja asemakaavoituksen yhteydessä suojeltavaksi osoitetut paikallisesti merkittävät kohteet ja kulttuuriympäristöt.

Kuten Varsinais-Suomen ELY-keskus on omassa lausunnossaan (9.5.) todennut, Kohtaa 53.1. *Suojellun rakennuksen määritelmiä* tulisi täydentää ja on syytä tähdentää, että kyseessä on esimerkkiluettelo, koska sekä rakennuksen ulkoasussa että sisätiloissa saattaa olla rakennusajankohdasta riippuen lukuisia erilaisia ominaispiirteille merkittäviä rakennusosia ja yksityiskohtia, joiden luetteleminen saattaa olla haastavaa.

Satakunnan Museolla ei ole oman toimialansa puitteissa muuta huomautettavaa rakennusjärjestyksen luonnoksesta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja sij. Akuliina Aartolahti

Tutkija Olli Joukio

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Johanna Rinne
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä